

Elna Munchs tale om skoleafgift

Taler

Elna Elisabeth Munch
Medlem af Folketinget for Det
Radikale Venstre

Dato

15. februar 1919

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Omstændigheder

Opr. trykt i *Rigsdagstidende 1918-1919 Forhandlingerne (Folketinget)*, s. 3604-3605.

Ved Loven om Statens og Kommunens Overtagelse af Skolerne i Hovedstadskommunerne indførtes der det nye Princip, at Skolepengene skulde sættes i Forhold til Forældrenes Indtægt. Det var den Gang en Forudsætning, at det store, afgørende Fremskridt, der saaledes skete for Hovedstadskommunernes Vedkommende, snarest muligt skulde udstrækkes til Statens Skoler ude i Landet, og det er bekendt, at dette nye Princip vakte den største Anerkendelse og Tilslutning hos Skolernes Ledere Landet over. Det er Gennemførelsen af denne Ordning, der tilstræbes ved det her foreliggende Lovforslag, og det er en Selvfølge, at jeg paa mit Partis Vegne kan anbefale det til velvillig Behandling. De Regler, som her gives, svarer nøje til de Bestemmelser, som allerede er traadt i Kraft for Hovedstadens Vedkommende, og som der er modtagne med saa overordentlig Tilfredshed.

Jeg skal nævne enkelte Lovbestemmelser, som her er medtagne, og som ikke fandtes i den tidligere Lov. Det foreslaas her, at Elever, som forsørger sig selv, skal betale Afgift, naar de har over 2000 Kr. at leve af, medens Grænsen ellers er sat ved 4000 Kr., og ved Afgiftsberegningen skal der til saadanne Elevers Skatteindtægt lægges 2000 Kr. Dette er naturligt, den enkelte Elev, som har 2000 Kr. om Aaret, er anderledes stillet end en Familie med 2000 Kr. Medens Beregningen og Opkrævning af Skoleafgiften i Hovedstadskommunerne er overladte til Skattemyndighederne, foreslaas det her, at baade Beregningen og Opkrævningen ude i Landet foretages af Skolerne selv. Det kan vel vanskeligt undgaas, at disse Skoler, som har Elever fra flere Kommuner, maa gøre det paa denne Maade, men jeg forudsætter, at det ikke ordnes saaledes, at Eleverne møder op med Skolepengene og betaler dem paa Skolen, som det i alt Fald har fundet Sted tidligere ved en Del Skoler, saaledes at Eleverne kom med forskellige

Beløb, en med noget mere, en anden med noget mindre, alt efter som de havde halv Friplads eller anden Reduktion. Det maa vel være Meningen, at Optræningen. skal foregaa fra Skolens Side gennem Tilsendelse af Regning direkte til vedkommende Forsørger. Det foreslaas her, at lignende Regler skal indføres for Opholdsbetalingen ved Sorø Kostskole, hvilket selvfølgelig er fuldkommen rigtigt. Endelig foreslaas det i § 18, at der skal gives særlige Regler for, hvorledes de forskellige Stipendiemidler, som hidtil er benyttede til Skolepenge, fremtidig skal anvendes til Understøttelse til Livsophold. Dette forekommer mig at være en meget tiltalende Bestemmelse. som forhaabentlig senere kan føres videre. For mange Familiers. Vedkommende gælder det, at selv om der er gratis Skolegang eller stærkt reduceret Skolebetaling i den højere Skole, er det ikke tilstrækkeligt til at give dem Mulighed for at holde deres Børn i denne, om Børnene end er nok saa begavede. Det er da ønskeligt, at der i betydeligt Omfang aabnes Mulighed for i saadanne Tilfælde at træde hjælpende til.

Dette Lovforslag vil formentlig være egnet til Gennemførelse uden nærmere Behandling og Drøftelse i Udvalg. Det er formet i nøjeste Tilknytning til den Lov, som allerede bestaar for Hovedstaden, og Principperne har under Forhandlingerne af denne Lov været saa nøje gennemdrøftede, at der neppe kan fremkomme noget nyt ved en Udvalgsbehandling, men da man fra anden Side har ønsket en saadan, skal jeg naturligvis ikke modsætte mig det. Tilbage staar, som det ogsaa er fremhævet af det ærede Medlem for Ribe Amts 5te Valgkreds (Slebsager), den store Opgave at skabe Betingelse for, at de private Skoler ude i Landet, som ønsker det, kan gaa over til Stat og Kommune paa lignende Vilkaar, som det er sket for Hovedstadens Vedkommende. Det ærede Medlem for Ribe Amts 5te Valgkreds ønskede, at disse to Ting skulde knyttes sammen, og det var der naturligvis i og for sig intet i Vejen for; men Tilskudsforholdene for de private Skolers Vedkommende er saa meget vanskeligere at ordne end det Forhold, som dette Lovforslag tilsigter at ordne, og det vil da være noget urimeligt at udskyde Vedtagelsen af det foreliggende Lovforslag, indtil det andet store Spørgsmaal kan tages op. Maaske vil det være naturligt, at dette henvises til den kommende Skolekommission, der forhaabentlig vil finde Udvej til at løse denne meget vigtige Opgave.

Kilde

www.folketingstidende.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Folketingstale, Kvindebevægelsen, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/elna-munchs-tale-om-skoleafgift>